

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

17/5207-

20. desember 2017

Spørsmål nr 571 til skriftlig besvarelse - kan statsråden legge frem oppdaterte og kvalitetssikrede tall for befolkningens bruk av fritt behandlingsvalg fordelt på fylke

Det vises til brev fra Stortingets president av 18. desember d.å. med følgende spørsmål fra stortingsrepresentanten Tuva Moflag:

Kan statsråden legge frem oppdaterte og kvalitetssikrede tall for befolkningens bruk av fritt behandlingsvalg fordelt på fylke, herunder alle tiltak og tjenester i ordningen, fra innføring av FBV og omleggingen av fritt sykehusvalg ordningen og frem til d.d.? Ber om at det skilles på bruk og antall plasser for de ulike tjenestene og tiltakene.

Begrunnelse:

Fritt behandlingsvalg omfatter flere tiltak og tjenester, både den mer generelle ordningen med pasientens rett til valg av behandlingssted (tidligere "Fritt sykehusvalg"), bruk av anbud (og dermed aktivitet ved private aktører som har inngått avtale med RHF) og godkjenningsordningen (hvor det ikke stilles krav om anbudsavtale, men godkjenning av Helfo). Gjennom Helsedirektoratets rapport Status for Fritt behandlingsvalg, utgitt 12/2016, er Stortinget kjent med at det ikke foreligger tilgjengelig gode kvantitative data for alle disse ordningene. Pasientens valg av behandlingssted registreres ikke, i følge rapporten, på en entydige måte i aktivtetsdata. Det foreligger heller ikke sikre tall på hvor mange pasienter som faktisk benytter seg av retten til å velge eller bytte sykehus.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Helsedirektoratet. I tabellen nedenfor framgår antall pasienter per fylke som har mottatt tjenester innen godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg, fordelt på somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Tabell 1. Antall pasienter per bostedsfylke fordelt på tjenesteområde. Tall fra 1. november 2015 til 18. desember 2017. Tilfeller der det er færre enn fire pasienter er utelatt av hensyn til anonymitet.

Fylke	Antall pasienter		
	Somatikk	Psykisk helsevern	Rus
Østfold	883	13	4
Akershus	802	30	4
Oslo	1 933	49	17
Hedmark	14	10	-
Oppland	34	14	-
Buskerud	298	41	-
Vestfold	1 420	20	12
Telemark	22	56	16
Aust-Agder	-	6	-
Vest-Agder	10	11	-
Rogaland	96	12	126
Hordaland	90	10	115
Sogn og Fjordane	-	9	11
Møre og Romsdal	4	6	-
Sør-Trøndelag	10	7	-
Nord-Trøndelag	5	5	-
Nordland	17	9	11
Troms	6	5	27
Finnmark	18	5	-
Svalbard	4	-	-

Vi ser at aktiviteten i godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg er økende. I 2016 var det om lag 2 000 pasienter som valgte å motta helsehjelp ved et godkjent privat behandlingssted. I 2017 er antallet pasienter mer enn doblet.

Det er 27 godkjente behandlingssteder innen somatikk, 8 innen psykisk helsevern og 7 innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling, samt en aktør innen intensiv habilitering.

Representanten viser til at det ikke foreligger sikre tall på hvor mange pasienter som faktisk benytter seg av retten til å velge eller bytte sykehus. Helsedirektoratet opplyser at det kan være mange grunner til at en pasient behandles ved et annet sykehus enn lokalsykehuset og det føres ikke statistikk over hvem som har gjort aktive valg. I følge Helsedirektoratet gjorde Riksrevisjonen en slik brukerundersøkelse blant ulike pasientgrupper i 2011 som viste at om lag 15 prosent i utvalget selv hadde valgt behandlingssted. Nyere tall finnes i pasienterfaringsundersøkelsene, men disse inneholder ikke like detaljert informasjon.

Siste tilgjengelige undersøkelse ble gjort for døgnopphold i sykehus i 2015 og viser at 33 prosent oppgir at de selv har valgt det sykehuset de har vært innlagt ved.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Bent Høie". The signature is written in a cursive, flowing style.

Bent Høie